

सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
सम्माननीय का.मु. प्रधान न्यायाधीश श्री सुशिला कार्की
माननीय न्यायाधीश श्री ओमप्रकाश मिश्र
फैसला

०६९-CR-०८२६

मुद्दा - अपहरण तथा शरीर बन्धक ।

सप्तरी डिमन गा.वि.स. वडा नं. ४ घर भई हाल कारागार शाखा राजविराजमा
थुनामा रहेको रामप्रसाद यादव..... १ पुनरावेदक
प्रतिवादी

विरुद्ध

जिल्ला सप्तरी डिमन गा.वि.स. वडा नं. ४ बस्ने कन्तलालको जाहेरीले
नेपाल सरकार..... १ प्रत्यर्थी
वादी

शुरु फैसला गर्ने - मा.न्या.श्री नागेन्द्रलाल कर्ण

सप्तरी जिल्ला अदालत ।

पुनरावेदन तहमा फैसला गर्ने: मा.न्या. श्री बलराम विष्ट

मा.न्या. श्री पवनकुमार शर्मा

पुनरावेदन अदालत राजविराज ।

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ९(१)(ग) बमोजिम दर्ता भई पेश हुन आएको प्रस्तुत
मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यसप्रकार छः

मैले विपक्षीमध्येका रामप्रसाद यादवसँग रु. ५०००।— लिनुपर्नेमा पटक पटक माग गर्दा
नदिएको र केही वादविवाद समेत भएकोमा सोही रिसइवीले मिति २०६५।५।३० गतेका दिन
अन्दाजी १२ बजेको समयमा म मेरो घर आँगनमा भात खाई रहेको अवस्थामा विपक्षीहरू सबै
जना आई मलाई नियन्त्रणमा लिई हात हतियारसमेत देखाई अपहरण गरी लोहजराको बाँसघारीमा

लगि केही बेरपछि पिप्राही गा.वि.स. मा र भोलिपल्ट विहान त्रिकोल गा.वि.स. को बतराही टोलमा र मैनाकडेरी आदी स्थानमा राखी आँखामा पट्टी बाँधी हात खुट्टा समेत बाँधी जथाभावी कुटपीट गरी के कुन कागजमा सही छाप गराई मिति २०६५।६।२ गते सम्ममा रु. २५०००।— दिने शर्त गराई मिति २०६२।५।३१ गते बेलुकी अन्दाजी ६.३० बजेको समयमा छाडी दिएको हुँदा आज जाहेरी दिन आएको छु। निजहरुलाई पक्राउ गरी कानून बमोजिम कारवाही गरी मेरो शरिरमा लागेको घाउ चोटको केश फाराम समेत गराई पाउँ भन्ने समेत बेहोराको कन्तलाल यादवको जाहेरी दरखास्त ।

मिति २०६५।५।३० गते दिउँसो डिमन गा.वि.स. स्थित कन्तलाल यादवको घर आँगनबाट रामप्रसाद यादवसमेतका व्यक्तिहरुले कन्तलाल यादवलाई अपहरण गरि लगेको भन्ने समेत बेहोराको घटनास्थल मुचुल्का ।

मिति २०६५।५।३० गतेका दिन जाहेरवाला कन्तलाल यादवलाई गाउँकै रामप्रसाद यादव समेतका व्यक्तिहरुले घरबाटै अपहरण गरी लगेको भन्ने थाहा पाइ तत्काल खोजतलास गरि रहेको र भोलिपल्ट साँझमा निज स्वयं आफ्नो घर आएकोले सोढ्दा रामप्रसाद, देवनारायण सुकदेव, सुरेज यादव र जसकरण यादवसमेतले अपहरण गरी विभिन्न स्थानमा राखी रु. २५,०००।— दिने शर्त छाडि दिएकोले घर आएको कुरा कन्तलाल यादवले बताएका थिए भन्ने समेत बेहोराको दिनेश यादव र रामदत्त यादवले छुट्टाछुट्टै गरेको कागज ।

जाहेरवाला कन्तलाल यादवलाई अपहरण गर्ने घटनामा मेरो संलग्नता छैन। निजलाई मेरो छोरा सुरेन यादव र डिमन ३ बस्ने जसकरण यादव समेतले अपहरण गरेको भन्ने थाहा पाएको छु। अन्य सुकदेव यादव र देवनारायण यादवको संलग्नता छु छैन थाहा भएन। जाहेरवालसँग सामान्य विवाद भएका कारण रिसइवीले म उपर किटानी जाहेरी दिएको होलान भन्ने समेत बेहोराको प्रतिवादी रामप्रसाद यादवले अधिकार प्राप्त अधिकारीसमक्ष गरेको बयान ।

जाहेरीमा उल्लेखित प्रतिवादीहरुले मेरो पति कन्तलाल यादवलाई घरबाटै अपहरण गरी लगी विभिन्न स्थानमा राखी यातना दिई पैसा दिने शर्तमा भोलिपल्ट छाडी दिएको हुँदा निज प्रतिवादीहरुलाई खोज तलास गरी कारवाही गरी पाउँ भन्ने समेत बेहोराको दयावती देवीको कागज ।

जाहेरवालाको जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख भएको र निजलाई राखेको भनिएको स्थान समेत बारेमा पत्ता लगाउँदा निज पिडितलाई कहाँ कुन स्थानमा कसको घरमा राखेको भन्ने बारेमा खुल्न नसकेको हुँदा सोही अनुसारको प्रतिवेदन पेश गरेको छु भन्ने प्र.स.नि. पशुपति ढुङ्गानाको प्रतिवेदन ।

मिति २०६६।५।३० गतेका दिन १२/१ बजेको समयमा जाहेरवाला कन्तलाल यादवलाई जसकरण यादवसमेत भई अपहरण जारी लगेको र भोलिपल्ट छाडेको तथा अरु प्रतिवादीहरूको संलग्नता भए नभएको थाहा भएन भन्ने समेत बेहोराको वस्तुस्थिति मुचुल्का।

मिति २०६५।५।३० गतेका दिन दिउँसो १२।१ बजेको समयमा जिल्ला सप्तरी डिमन ४ स्थित जाहेरवाला कन्तलाल यादव आफ्नै घरमा खाना खाँदै गरेको अवस्थामा रकम लिने दिने विषयको विवादको रिसइवी लिई प्रतिवादीहरू रामप्रसाद यादव, सुरेन यादव, सुकदेव यादव, देवनारायण यादव समेतले हात हतियार देखाई बल प्रयोग गरी डरधाक धम्की देखाई कन्तलाल यादवलाई समाती नियन्त्रणमा लिई अपहरण गरी विभिन्न स्थानमा लगी आँखामा पट्टी बाँधी हात खुट्टा बाँधी कुटपीट गरी शरीरिक तथा मानसिक यातना दिई कपाली तमसुक बनाई रु. २५,०००।— फिरोती लिने शर्तमा अपहरण मुक्त गरेकाले प्रतिवादीहरू रामप्रसाद यादव सुरेन यादव सुकदेव यादव देवनारायण यादव र जसकरण यादवलाई मुलुकी ऐन अपहरण गर्ने तथा शरीर बन्धक लिनेको महलको १ र ३ नं. को कसूरमा ऐनको ३ नं. र ७ नं. बमोजिम सजाय गरी ऐ. को १२ नं. बमोजिम जाहेरवालालाई क्षतिपूर्ति समेत दिलाई भराई पाउँ भन्ने समेत बेहोराको अभियोग पत्र।

मैले जाहेरवालालाई कुटपीट गरी बन्धक बनाई कागज समेत गराएको होइन। अन्य प्रतिवादीहरूले अपहरण गरे नगरेको बन्धक बनाई कागज गराए नगराएकोले समेत मलाई केही थाहा छैन। जाहेरी बेहोरा झुठ्ठा हो। मैले अधिकार प्राप्त अधिकारीसमक्ष मेरो छोरा सुरेन यादवले अपहरण गरेको भनी भनेको थिइन। नभनेको बेहोरा लेखेको सो बयान झुठ्ठा हो भन्ने समेत बेहोराको प्रतिवादी रामप्रसाद यादवले शुरू अदालतमा गरेको बयान।

जाहेरवालालाई अपहरण गर्ने जसकरण यादव, देवनारायण यादव, सुकदेव यादव, रामप्रसाद, सुरेन्द्रलाई चिन्हेको र अरु दुई जना चित्र सकिन भन्नेसमेत बेहोराको जाहेरवालाको साक्षी दयादेवीले गरेको बकपत्र।

मलाई रामप्रसाद यादव, सुरेन यादव, जसकरण यादव, सुकदेव यादव, देवनारायण यादव र अरु २ जना नचिनेको व्यक्तिहरूले हातहतियार देखाई अपहरण गरी लगेका र हात खुट्टा बाधी कुटपीट गरी रु. २५,०००।— पच्चिस हजारको तमसुक बनाई छाडि दिएका हुन भन्नेसमेत बेहोराको जाहेरवाला कन्तलाल यादवले गरेको बकपत्र।

जाहेरवालालाई अपहरण तथा शरीर बन्धक कार्यमा रामप्रसाद यादवको संलग्नता छैन। रामप्रसाद यादव निर्दोष हुन भन्ने समेत बेहोराको प्रतिवादी रामप्रसाद यादवको साक्षी विजुली यादव र रामदेव यादवले गरेको बकपत्र।

रामप्रसाद यादवसमेतका प्रतिवादीहरूले जाहेरवालालाई अपहरण गरी लगेका हुन भन्ने समेत बेहोराको वस्तुस्थिति मुचुल्काका मानिस भोला यादवले गरेको बकपत्र।

जाहेरवालालाई अपहरण गर्ने कार्यमा रामप्रसाद यादवसमेतका प्रतिवादीहरू भै संलग्नता छैन भन्ने समेत बेहोराको वस्तुस्थिति मुचुल्काका मानिस विजुलीप्रसाद यादव रामपुकार यादव, बुधराम यादवले गरेको बकपत्र।

शुरुको अदालतको आदेश बमोजिम प्रतिवादीहरू सुरेन यादव, सुकदेव यादव, देवनारायण यादव र जसकरणका नाममा म्याद जारी भई मिति २०६६।७।१६ मा तामेल भई आई प्रतिवादीहरू शुरु अदालतमा हाजिर नभई म्याद गुजारी बसेको।

मौकाको पीडितको जाहेरी दरखास्त बुझिएका व्यक्तिहरू वस्तुस्थिति मुचुल्काका व्यक्तिहरूको कागज तथा बकपत्र लगायत पीडित जाहेरवालाको घा केश फाराम समेतको आधार प्रमाणहरूबाट प्रतिवादीहरू रामप्रसाद यादव, सुरेन यादव, सुकदेव यादव, देवनारायण यादव तथा जसकरण यादव जना ५ ले अभियोग दावी बमोजिम कसूर गरेको कुरा पुष्टि भएकोले अपहरण तथा शरीर बन्धक लिनेको महको ३ नं. बमोजिम सात वर्ष कैद तथा सोही महलको ७ नं. बमोजिम थप दुई वर्ष गरी जम्मा ९ वर्ष कैद र ऐ.का ३ नं. बमोजिम रु. ५०,०००।— (पचास हजार) जरिवाना जनही रुपमा प्रतिवादीहरू रामप्रसाद यादव, सुरेन यादव, सुकदेव यादव देवनारायण यादव तथा जसकरण यादवलाई हुने ठहर्छ । प्रतिवादी रामप्रसाद यादव २०६५।८।३ देखि पक्राउ परी थुनामा रहेकाले सोही मिति देखि ९ वर्ष कैद गरी मिति २०७४।८।३ मा छुट्टि जानेमा जरिवाना नबुझाए निजलाई भएको जरिवाना रु. ५०,०००।— को हकमा प्रतिदिन रु. २५।— का दरले थप कैद ४ (चार) वर्ष दण्ड सजायको ३८(१) नं. बमोजिम हुने ठहर्छ । साथै जाहेरवालालाई एक रात राखि अपहरण मुक्त भएको देखिएको हुँदा अपहरण तथा शरीर बन्धक लिनेको महलको १२ नं. बमोजिम रु. ५००।— (पाँच सय) जाहेरवालाको प्रतिवादीहरूबाट क्षतिपूर्ति समेत भराई पाउने ठहर्छ भन्ने समेत बेहोराको मिति २०६७।१०।५ को फैसला।

प्रहरीमा बुझिएका मानिस जाहेरी दरखास्तको गवाहा दिनेश यादवले अनुसन्धान अधिकारी समक्ष कागज गर्दा वारदात मिति समयमा आफ्नै घरमा रहेको घटना नदेखेको नसुनेको कुरा उल्लेख गरेका छन् । निजको अदालतसमक्ष गरेको बकपत्रको स.ज. १० मा निर्दोषिताको बेहोरा

समेत खुलाएका छन्। त्यस्तै अर्को गवाहा रामदत्त यादवले पनि घटना नदेखेको भन्ने बेहोरा उल्लेख गरेबाट जाहेरवालाको गवाह समेतले भन्न नसकेको तथ्य प्रमाणबाट म पुनरावेदक निर्दोष देखिएकोमा पनि सजाय गर्ने गरेको फैसला मिलेको छैन।

जाहेरवालाको पत्नी दयादेवी यादवले अदालतसमक्ष गरेको बकपत्रको स.ज. ५, ८, १४, १६, १७ मा जाहेरवालाको अपहरण बारे थाहा छैन भन्दै जाहेरी दरखास्त समेत बाझिने गरी बकपत्र गरेबाट वादी पक्षको दावी नै विवादास्पद छ। जाहेरवाला कन्तलाल यादवले गरेको बकपत्रको स.ज. ६, १२, १३ समेतबाट झुठा अभियोग मेरा विरुद्धमा लगाएको देखिन्छ। पुनरावेदक म रामप्रसाद यादवले अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष एवं अदालतसमक्ष पनि इन्कारी बयान गरेको छु। सो इन्कारी बयानलाई मेरा साक्षीहरूले समर्थन गरेका छन्। जाहेरवालाको जाहेरीमा उल्लेखित गवाह रामदत्त यादवले बकपत्र गर्दा समेत प्रहरीको कागजलाई इन्कार गरेको अवस्था छ। भोला यादवले गरेको बकपत्रको स.ज. ८ समेतबाट म पुनरावेदक निर्दोष देखिएकोले छ।

मिति २०६५।५।३० को वारदातका सम्बन्धमा ७ दिनमा घटनास्थल प्रकृति र घाँ जाँच केश फारम देखाइएको छ। घाँट जाँच केश फारामा निलडाम र घर्षणको चिन्हहरू देखाइएकोमा मेडिकल साइन्समा ३ दिनपछि निलडामका खतहरू नदेखिनेमा देखाइएको घाँ जाँच केश फाराम शंकास्पद रही प्रमाणमा लिन नसकिने र विरामीको अवस्था सामान्य भएको रिपोर्ट तथ्यलाई नजर अन्दाज गरी भएको फैसलामा प्रमाण ऐन, २०३१ को दफा ५२, ५४, अ.वं. १८४क समेतको गम्भीर त्रुटि छ। अपहरणको जिम्मेवारी भूमिगत सशस्त्र गिरोहले लिएको प्रमाणलाई समेत नहेरी सजाय गरेको मिलेको छैन। शुरु सप्तरी जिल्ला अदालतको मिति २०६७।१०।५ को फैसला उल्टी बदर गरी अभियोग दावीबाट सफाई पाउँ भन्ने समेत बेहोराको पुनरावेदन पत्र।

यसमा पिडित जाहेरवालाले मलाई वतराहीबाट मैनाकडेरी गा.वि.स. मा लगी सचिवलाई बोलाएर ५ लाखको कागज बनाउ भनी अपहरणकारीले सचिवलाई भन्थ्यो भनी बकपत्रमा लेखाई दिए पनि सो कथन मौकाको जाहेरीमा नलेखाएको र सचिवलाई साक्षी राखी अनुसन्धान को क्रममा बुझेको समेत नदेखिएको वस्तुस्थिति मुचुल्काका मानिसहरूमध्ये अदालतमा उपस्थित भई बकपत्र गर्नेले पुनरावेदक प्रतिवादीले अपहरण गरेको होइन भनी लेखाई दिएको, अ.वं. ११५ नं. बमोजिम बुझिएका वादीका साक्षी दिनेश यादव र रामदत्त यादवले अनुसन्धानको क्रममा भएको कागज आफूहरूले भने बमोजिम लेखेको होइन भनी मौकाको कागजलाई खण्डित हुने गरी बकपत्र गरेको, पुनरावेदक प्रतिवादी अधिकारप्राप्त अधिकारी र अदालतमा बयान गर्दा कसूरमा इन्कार रहेको

समेतका प्रमाणको मुल्यांकनको परिप्रेक्ष्यमा शुरुले फैसला फरक पर्न सक्ने देखिँदा मुलुकी ऐन अ.व. २०२ नं. को प्रयोजनार्थ पुनरावेदन सरकारी वकिल कार्यालय राजविराजलाई पेशीको जानकारी दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने समेत पुनरावेदन अदालत राजविराजको आदेश।

प्रतिवादीहरूको कार्य र शुरुले कसूर कायम गरी गरेको सजाय कसूरको मात्रा अनुसार नमिलेको र चर्को परेको पाइँदा शुरु फैसला सो हदसम्म नमिलेकोले अ.व. २०५ नं. समेतको आधारमा प्रतिवादीहरूले अपहरण तथा शरीर बन्धक लिनेको ३ नं. बमोजिम लेखिए बाहेक अन्य उद्देश्यको अपहरण गरी शरीर बन्धक लिएको र पछि अपहरण मुक्त गरेको भन्ने देखिन आएबाट सप्तरी जिल्ला अदालतको मिति २०६७।१०।५ को फैसला केही उल्टी भई प्रतिवादीहरू रामप्रसाद यादव, सुरेन यादव, सुकदेव यादव, देवनारायण यादव, जसकरण यादवसमेतलाई सोही ऐनको ३ नं. बमोजिम ४ वर्ष कैद र जनही रु. २५,०००।- जरिवाना र ऐनको ७ नं. अनुसार थप दुई वर्ष कैद सजाय समेत हुने ठहर्छ भन्ने समेत पुनरावेदन अदालत राजविराजको मिति २०६९।६।१० को फैसला।

उक्त फैसलामा चित्त बुझेन। अपहरण भएको भनिएको मिति २०६५।५।३० को भोलिपल्ट मिति २०६५।५।३१ मा अपहरण मुक्त भएको भनिए पनि मिति २०६५।६।५ मा जाहेरी दिएकोबाट जाहेरी अति रन्जित छ। अपहरण शसस्त्र समूहले गरेको कुरा सशस्त्र समूहले स्वीकार गरेको कुरालाई प्रमाणमा नलिई म प्रतिवादीलाई फसाएको प्रष्ट छ। घटना सन्दर्भमा चश्मादित भनिएका रामदत्त यादव तथा दिनेश यादव तथा वस्तुस्थिति मुचुल्काका व्यक्तिले अदालतमा बकपत्र गर्दा प्रतिवादी रामप्रसाद यादव निर्दोष हुन भनी बकपत्र गरेको छन। पच्चिस हजार रुपैयाँ दिएपछि मुक्त गरिदिने भन्ने कुरा अभियोजन पक्षले स्थापित गर्न सकेको छैन। यस्तो स्थितिमा अपहरण तथा शरीर बन्धक लिने महलको ३ नं. प्रयोग हुने अवस्था नहुँदा पुनरावेदन अदालत राजविराजको फैसला नमिलेको हुँदा उल्टी गरी न्याय पाउँ भन्ने समेत प्रतिवादी रामप्रसाद यादवले कारागार शाखा राजविराजमार्फत यस अदालतमा दिएको पुनरावेदनपत्र।

नियमबमोजिम पेशी सूचीमा चढी निर्णयार्थ पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक प्रतिवादीका तर्फबाट विद्वान अधिवक्ता श्री अविनासकुमार प्याकुरेलले प्रतिवादी रामप्रसाद यादवले पीडित कन्तलाल यादवलाई अपहरण गरेको भन्ने कहि कतैबाट पुष्टि भएको छैन। पीडित कन्तलाल यादवलाई अपहरण गरेको शसस्त्र समूहले स्वीकार गरेको र प्रत्यक्षदर्शी भनिएका व्यक्तिले प्रतिवादी रामप्रसाद यादव निर्दोष रहेको कुरा अदालतमा गरेको बकपत्रबाट पुष्टि भएको

छ। प्रतिवादी रामप्रसाद यादवको साक्षी सबुदको मूल्याङ्कन नगरी भएको पुनरावेदन अदालत राजविराजको फैसला त्रुटिपूर्ण हुँदा अभियोगबाट सफाई दिलाई पाउँ भन्नेसमेत बहस गर्नुभयो।

उपरोक्त बहस समेत सुनी मिसिल संलग्न कागजात अध्ययन गरी हेर्दा पुनरावेदन अदालत राजविराजको फैसला मिलेको छ छैन, प्रतिवादीको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्छ, सक्दैन सो सम्बन्धमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।

निर्णयतर्फ विचार गर्दा मिति २०६५।५।३० का अन्दाजी १२:००-१:०० बजेको समयमा जाहेरवाला कन्तलाल यादवलाई रामप्रसाद यादवसमेत भई अपहरण गरी विभिन्न स्थानमा लगी आँखामा पट्टी बाधी हात खुट्टा बाधी कुटपीट गरी शारीरिक तथा मानसिक यातना दिई कपाली तमसुक बनाई रु. २५,०००।— फिरोती दिने शर्तमा अपहरणयुक्त गरेकोले प्रतिवादीहरु रामप्रसाद यादव, सुरेन यादव, सुकदेव यादव, देवनारायण यादव र जसकरण यादवलाई मुलुकी ऐन अपहरण तथा शरीर बन्धक लिनेको महलको १ र ३ नं. को कसूरमा ऐ. ३ नं. र ७ नं. बमोजिम सजाय गरी ऐ १२ नं. बमोजिम जाहेरवालालाई क्षतिपूर्ति समेत दिलाई पाउँ भन्नेसमेत अभियोग मागदावी रहेको देखिन्छ। रामप्रसाद यादव बाहेकका अन्य प्रतिवादीहरु शुरु म्याद गुजारी बसेको देखिन्छ। शुरु अदालतले निज प्रतिवादीहरुलाई अभियोग मागदावी बमोजिम मुलुकी ऐन, अपहरण गर्ने तथा शरीर बन्धक लिनेको महलको ३ नं. बमोजिम ७ (सात) वर्ष कैद तथा सोही ७ नं. बमोजिम थप २ (दुई) वर्ष कैद गरी जम्मा ९ (नौ) वर्ष कैद सजाय र ऐ ३ नं. बमोजिम रु. ५०,०००।— (पचास हजार) जनही जरिवाना हुने ठहर्‍याई फैसला भएकोमा प्रतिवादी रामप्रसाद यादवले सो फैसलाउपर चित्त नबुझाई पुनरावेदन अदालत राजविराजमा पुनरावेदन गरेकोमा पुनरावेदन अदालत राजविराजबाट शुरुको फैसला केही उल्टी गरी मुलुकी ऐन अ.व. २०५ नं. समेतका आधारमा प्रतिवादीहरुले अपहरण तथा शरीर बन्धक लिनेको महलको ३ नं. बमोजिम लेखिए बाहेक अन्य उद्देश्यले अपहरण तथा शरीर बन्धक लिएको र पछि अपहरण मुक्त गरेको भन्ने देखिन आएबाट यी प्रतिवादीहरुलाई सोही महलको ३ नं. बमोजिम ४ (चार) वर्ष कैद र जनही रु. २५,०००।— (पन्चिस हजार) जरिवाना र ऐ. ७ नं. अनुसार थप २ (दुई) वर्ष कैद सजाय गरी जम्मा ६ (छ) वर्ष कैद सजाय हुने ठहर्‍याई फैसला भएको देखिन्छ। सो फैसला उपर चित्त नबुझी आफू निर्दोष रहेको हुँदा मिसिल संलग्न सबुद प्रमाणको मूल्याङ्कन नगरी भएको पुनरावेदन अदालत राजविराजको फैसला त्रुटिपूर्ण रहेकोले सो फैसला उल्टी गरी सफाई पाउँ भन्नेसमेत बेहोराको प्रतिवादी रामप्रसाद यादवको यस अदालतमा पुनरावेदन पर्न आएको देखियो।

प्रतिवादी रामप्रसाद यादवसँग पैसा लिन पर्नेमा पटक पटक माग गर्दा पनि नदिएको र सोही कारणले विवाद हुँदा मिति २०६५।५।३० मा प्रतिवादीहरूले घरबाटै हतियार समेत देखाई नियन्त्रणमा लिई अपहरण गरी आँखामा पट्टी बाँधी हात खुट्टा बाँधी कुटपीट गरी रु. २५,०००।— दिने शर्तमा कागज गराई भोलीपल्ट अर्थात् मिति २०६५।५।३१ गते साँझ छाडिदिएको भनी कन्तलाल यादवको जाहेरी दरखास्तबाट प्रस्तुत मुद्दा उठान भएको देखिन्छ। जाहेरीमा उल्लिखित अन्य प्रतिवादीहरू पक्राउ पर्न सकेको देखिँदैन। मौकामा यी पुनरावेदक प्रतिवादी रामप्रसाद यादव पक्राउ परी प्रस्तुत मुद्दामा अनुसन्धान प्रारम्भ भएको देखियो।

पक्राउ परेका प्रतिवादी रामप्रसाद यादवले मौकामा बयान गर्दा कसूर गरेमा इन्कार रहेको भएपनि जाहेरवाला कन्तलाल यादवलाई आफ्नो छोरा सुरेन यादव, जसकरण यादवसमेत भई अपहरण गरी शरीर बन्धक लिएको सुनेको हुँ भनी लेखाई दिएको र अदालतमा बयान गर्दा छोरी सविता कुमारी र कन्तलाल यादवको छोरा ओमेन्द्र प्रसाद यादव बीच शारीरिक सम्बन्ध हुँदा शुद्धाशुद्धिको लागि रु. २५,०००।— पाउने निर्णय भएको सोही कारणबाट रिसइवी रहेको भनी लेखाएको देखियो। मिति २०६५।५।३० का दिन कन्तलाल यादवको अपहरण भएको भन्ने स्थानीय पत्रपत्रिकामा समाचार प्रकाशित भएको र प्रत्यक्षदर्शी जाहेरवालाकी श्रीमती दयादेवीले रामप्रसाद यादवसमेतका प्रतिवादीले कन्तलाललाई हतियार देखाई अपहरण गरी लगेका हुन भनी किटानी साथ बकपत्र गरेको देखिन्छ। यसका अतिरिक्त वस्तुस्थिति मुचुल्काका मानिस भोला यादवले पनि कन्तलालको अपहरण भएको र अपहरण गर्ने व्यक्ति यिनै रामप्रसाद यादव, जसकरण यादवसमेतका व्यक्ति हुन भनी अदालतमा आई बकपत्र गरेको समेत देखियो। जाहेरी दरखास्तमा उल्लेख गरे अनुसार जाहेरवालाको शरीर जाँच हुँदा शरीरमा घाउ चोट रहेको मिसिल संलग्न घाउ जाँच रिपोर्टबाट देखिएको र घाउ जाँच गर्ने रुपनारायण खड्काको बकपत्रबाट उक्त घाउ जाँच रिपोर्ट समर्थन भएको देखिन्छ। भोला यादव र दयादेवी यादवसमेतको बकपत्रबाट उक्त दिन कन्तलाल यादवको अपहरण भएको र अपहरण गर्ने व्यक्ति यी पुनरावेदक प्रतिवादी रामप्रसाद यादवसमेतका व्यक्ति रहेको कुरा समर्थित रहेको पाइयो।

उपरोक्त तथ्यगत अवस्थाको अध्ययन गर्दा रामप्रसाद यादवको छोरी र कन्तलाल यादवको छोराबीच भएको सम्बन्धमा विवाद मिलाउन समाजको निर्णय अनुसार क्षतिपूर्तिको रकम नदिएबाट भएको भन्ने यी पुनरावेदक प्रतिवादी रामप्रसाद यादवको बयान समेतबाट खुल्न आएको हुँदा सोही वापतको रकम नदिएबाट अपहरण गरी तमसुक बनाई भोलिपल्ट मुक्त गरेको भन्ने पुष्टि हुन आउँछ। अर्थात् यी पुनरावेदक प्रतिवादी रामप्रसाद यादवसमेतका प्रतिवादीहरूले जाहेरवाला

कन्तलाल यादवलाई मिति २०६५।५।३० गते अपहरण गरी शरीर बन्धक बनाई मिति २०६५।५।३१ गते अपहरण मुक्त गरेको पुष्टि हुन आयो। तसर्थ पुनरावेदक प्रतिवादीबाट मुलुकी ऐन अपहरण गर्ने तथा शरीर बन्धक लिनेको महलको ३ र ७ नं. को कसूर गरेको पुष्टि हुन आयो।

अब निज पुनरावेदन प्रतिवादी रामप्रसाद यादवलाई के कति सजाय हुने भन्ने सन्दर्भमा हेर्दा मुलुकी ऐन अपहरण गर्ने तथा शरीर बन्धक लिनेको महलको ३ नं. र ७ नं. मा रहेको कानूनी व्यवस्था हेर्दा उक्त महलको ३ नं. मा "कसैलाई ज्यान लिने, कुटपीट गरी चोट पुऱ्याउने, जवरजस्ती करणी वा अप्राकृतिक मैथुन गर्ने, बिक्री गर्ने, दास बनाउने, निजको इच्छा विरुद्ध काममा लगाउने, यातना दिने, बेश्यावृत्तिमा लगाउने, कुनै काम गर्न वा गराउन बाध्य गराउने, छुटकारा रकम (फिरोती) लिने वा शरीर बन्धकमा लिइएको व्यक्ति वा निजको हकवालाको धन सम्पत्ति प्राप्त गर्ने, व्यवसाय समर्पण गराउने वा प्रचलित कानून बमोजिम कसूर हुने अन्य कुनै काम गर्न लगाउने उद्देश्यले यस महलको १ वा २ नं. बमोजिम अपहरण गरेमा वा शरीर बन्धक लिएमा सो गर्ने गराउने व्यक्तिलाई सात वर्षदेखि पन्ध्र वर्षसम्म कैद र पचास हजार रुपैयाँदेखि दुई लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना र लेखिए बाहेक अन्य उद्देश्यले अपहरण गरेमा वा शरीर बन्धक लिएमा चार वर्षदेखि आठ वर्षसम्म कैद र पच्चीस हजार रुपैयाँदेखि एक लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना हुन्छ" भन्ने व्यवस्था छ। त्यसैगरी सोही महलको ७ नं. मा "दुई वा दुईभन्दा बढी व्यक्ति मिली वा सङ्गठित रूपमा कुनै व्यक्तिलाई अपहरण गरेको वा शरीर बन्धक लिएको भए सो काममा संलग्न सबै व्यक्तिलाई यस महल बमोजिम हुने सजायमा दुईवर्ष थप गरी सजाय गर्नुपर्छ" भन्ने व्यवस्था छ।

उपरोक्त कानूनी व्यवस्था तथा तथ्यगत अवस्था हेर्दा यी प्रतिवादी रामप्रसाद यादवको छोरी र जाहेरवाला कन्तलाल यादवको छोरा बीच भएको सम्बन्धको विषयमा शुद्धाशुद्धिको लागि जाहेरवाला कन्तलाल यादवले छोरी पक्षलाई क्षतिपूर्ति दिएर विवाद मिलाउने समाजको निर्णय भए अनुसार सो क्षतिपूर्ति रकम नदिएका कारण यी पुनरावेदक प्रतिवादी रामप्रसाद यादवसमेतका प्रतिवादीहरूले संगठित भई जाहेरवाला कन्तलाल यादवलाई अपहरण गरी शरीर बन्धक लिएको भन्ने देखिँदा अभियोग मागदाबी बमोजिम मुलुकी ऐन अपहरण गर्ने तथा शरीर बन्धक लिनेको १ र २ नं. बमोजिम अपहरण गरेको वा शरीर बन्धक लिएको भन्ने नभई सोही महलको ३ नं. बमोजिम अन्य उद्देश्यले अपहरण गरी शरीर बन्धकमा लिई कुटपीट गरी रु. २५,०००।— (पच्चिस हजार) को तमसुक बनाई अपहरणमुक्त गरेको पुष्टि हुन आएकोले यी पुनरावेदक प्रतिवादी रामप्रसाद यादवलाई उक्त अपहरण गर्ने तथा शरीर बन्धक लिनेको महलको ३ नं. बमोजिम ४

(चार) वर्ष कैद र रु. २५,०००।— (पच्चिस हजार) जरिवाना र सोही महलको ७ नं. अनुसार थप २ (दुई) वर्ष समेत गरी जम्मा ६ (छ) वर्ष कैद र रु. २५,०००।— (पच्चीस हजार) जरिवाना हुने ठहर्‍याएको पुनरावेदन अदालत राजविराजको फैसला मनासिव नै देखियो।

तसर्थ उल्लेखित व्यवस्था, तथ्य एवं विवेचना समेतको आधारमा शुरूको फैसलालाई केही उल्टी गरी यी पुनरावेदक प्रतिवादी रामप्रसाद यादव, सुरेन यादव, सुकदेव यादव, देवनारायण यादव तथा जसकरण यादवलाई मुलुकी ऐन, अपहरण गर्ने तथा शरीर बन्धक लिनेको महलको ३ नं. बमोजिम ४ (चार) वर्ष कैद र जनही रु. २५,०००।— (पच्चीस हजार) जरिवाना र सोही महलको ७ नं. अनुसार जनही थप २ वर्ष कैदको सजाय हुने ठहर गरी पुनरावेदन अदालत राजविराजबाट मिति २०६९।६।१० मा भएको फैसला मिलेको देखिँदा सदर हुने ठहर्छ। पुनरावेदक प्रतिवादी रामप्रसाद यादवको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। प्रस्तुत मुद्दाको दायरी लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गरी बुझाईदिनु।

का.मु. प्रधान न्यायाधीश

उक्त रायमा सहमत छु ।

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत: महेन्द्रप्रसाद भट्टराई

कम्प्यूटर सेटिङ: विकेश गुरागाई

सम्बत् २०७३ साल वैशाख महिना ९ गते रोज ५ शुभम्..... ।